Valiokunnan lausunto LiVL 28/2018 vp– U 57/2018 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (renkaiden merkitsemisestä)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (renkaiden merkitsemisestä) (U 57/2018 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- ylitarkastaja Elina Vaara, liikenne- ja viestintäministeriö
- ylitarkastaja Mika Loponen, Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
- Manager Jarmo Sunnari, Nokian Renkaat Oyj

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Ehdotuksen tavoitteena luoda puitteet renkaiden ominaisuuksia koskevien yhdenmukaistettujen tietojen antamiseksi merkintöjen avulla, jotta kuluttajat voivat renkaita ostaessaan tehdä tietoon perustuvan valinnan. Antamalla kuluttajille tietoja renkaiden ominaisuuksista pyritään lisäämään tieliikenteen turvallisuutta, taloudellisuutta ja ympäristöystävällisyyttä edistämällä sellaisten polttoainetaloudellisten ja turvallisten renkaiden käyttöä, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän melua.

Asetusehdotuksessa esitetään, että rengastoimittajien tulee varmistaa, että markkinoille saatettujen C1-, C2- ja C3-luokkien kussakin renkaassa on asetusehdotuksen liitteen II vaatimusten mukainen tarran muodossa oleva merkintä, jossa esitetään kutakin liitteessä I esitettyä ominaisuutta koskevat tiedot ja luokka, sekä liitteessä IV esitetty tuoteseloste. Lisäksi rengastoimittajan tulee varmistaa, että kussakin yhdestä tai useammasta samanlaisesta renkaasta koostuvassa erässä on liitteen II vaatimusten mukainen painetussa muodossa oleva merkintä, jossa esitetään kutakin liitteessä I esitettyä ominaisuutta koskevat tiedot ja luokka, sekä liitteessä IV esitetty tuoteseloste.

Valmis
5.0

Tarrojen ja merkintöjen on tarkoitus antaa kuluttajille keskeiset tiedot renkaiden polttoainetaloudellisuusluokasta, märkäpitoluokasta, vierintämeluluokasta ja vierintämelun mittausarvosta.

Komission asetusehdotuksen mukaan rengastoimittajien tietojen antamista ehdotetaan laajennettavaksi myös internetin kautta myytyihin renkaisiin sekä renkaita koskeviin mainoksiin. Esityksen mukaan rengastoimittajat eivät jatkossa saa käyttää muita merkintöjä kuin asetusehdotuksen mukaisia merkintöjä ja tulee luovuttaa jäsenvaltioiden valvoville viranomaisille tarvittavat tiedot rengasmerkinnöistä pyydettäessä. Asetusehdotuksen mukaan vuoden 2020 tammikuusta rengastoimittajien tulee viedä tuoterekisteriin asetuksen 2017/1369 liitteen I mukaiset tiedot ennen kuin asettavat renkaita markkinoille.

Asetusehdotuksen mukaan loppukäyttäjän hankkiessa uuden ajoneuvon on ajoneuvojen toimittajien ja jakelijoiden esitettävä loppukäyttäjälle ennen myyntiä ajoneuvon mukana tarjottavien renkaiden merkintä sekä asiaankuuluva tekninen myynninedistämismateriaali. Lisäksi kaikissa visuaalisissa mainoksissa tulee varmistaa merkintöjen näkyvyys. Ehdotuksen mukaan etämyyntien yhteydessä, jolloin kuluttaja ei näe ostettavaa rengasta on toimitettava ennen ostoa kopiot merkinnöistä tai asettaa tiedot muuten vapaasti saataviksi.

Asetusehdotuksen mukaan asetetaan rengastoimittajien ja jakelijoiden velvollisuudeksi antaa uusien ajoneuvojen hankkijalle tiedot renkaiden merkinnöistä ennen ostotilannetta.

Komission esityksen mukaan jäsenvaltiot vastaisivat asetuksen sekä asetuksen perusteella annettujen delegoitujen säädösten rikkomista koskevista sanktioista. Sanktioista annetut kansalliset säädökset tulee notifioida komissiolle 1 kesäkuuta 2020 mennessä mikäli näitä ei ole aikaisemmin notifioitu komissiolle.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää EU:n tasolla tehtäviä toimia päästövähennysten saavuttamiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi liikennesektorilla tärkeinä. Nykyisen ehdotuksen taustalla on tavoite vähentää liikenteen päästöjä sekä parantaa turvallisuutta asettamalla kuluttajille annettavat tiedot entistä paremmin saataville ja näin ollen vaikuttaa ympäristön kannalta parempien renkaiden kysyntään.

Valtioneuvoston pitää tarkoituksenmukaisena asettaa jäsenmaiden velvollisuudeksi varmistaa asetuksen sääntelyn valvonta. Jäsenmaat pystyvät komissiota paremmin arvioimaan riittävä valvonnan taso sekä sanktioiden suuruus.

Valtioneuvosto pitää ehdotuksen oikeusperustaa asianmukaisena. Valtioneuvosto katsoo myös, että ehdotus on suhteellisuusperiaatteen ja toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Valtioneuvosto pitää lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaiseksi komission mahdollisuutta antaa delegoituja säädöksiä liittyen asetuksen liitteiden muuttamiseksi päivittääkseen merkintöjen ulkonäköä tai lisätäkseen ilmoitettaviin tietoihin parametreja.

Valiokunnan lausunto LiVL 28/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta pitää ehdotuksen tavoitteita ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi tärkeinä. Valiokunta kiinnittää saamansa selvityksen perusteella huomiota siihen, että ehdotus ei kuitenkaan koske kaikentyyppisiä renkaita.

Valiokunta painottaa, että sekä lumi- että jääpitoa koskevien merkintöjen säilymiseen ehdotuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota asian jatkovalmistelussa. Kuluttajien etujen mukaista erityisesti pohjoisissa olosuhteissa on, että merkinnät antavat mahdollisimman kattavan kuvan renkaan ominaisuuksista.

Saadun selvityksen mukaan erityisesti renkaiden verkkomyynnissä on esiintynyt jonkin verran rengasmerkintöjen väärinkäyttöä. Jatkossa tulee etsiä ratkaisuja näihin epäkohtiin.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 18.10.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen sin
varapuheenjohtaja Markku Pakkanen kesk
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Mats Löfström r
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Satu Taavitsainen sd
jäsen Katja Taimela sd
varajäsen Kauko Juhantalo kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula